

Värmdö Kommun Sambandsgrupp 2024-12-09

Verksamhetsrapport 2024

1. Inledning

Dialogen med Värmdö Kommun efter [beredskapsövningen 2023-09-30](#) ledde fram till bildandet av Värmdö Kommuns Sambandsgrupp med föreningarna AMPRnet Stockholm, FRO Stockholm och Stockholms Skärgårds Sändareamatörer (SSSA) som medlemmar. Kopplingarna mellan de tre organisationerna är stark och kommunikationsvägarna korta på grund av att flera individer har nyckelroller i två av dem eller i något fall alla tre. SSSA utpekades som samordnare av gruppen på grund av dess starkt lokala förankring.

Gruppen uppmuntrades av kommunen att avge ett förslag till avtal i form av ett Idéburet Offentligt Partnerskap ([IOP](#)), en avtalsform som tagits fram av Upphandlingsmyndigheten för att underlätta offentlig upphandling från den ideella sektorn.

Avtalsförslaget [godkändes 2024-04-10](#) av Kommunstyrelsen. Anslagna medel blev tillgängliga i månadsskiftet maj-juni.

2. Verksamhetsplan 2024

Avtalet innehåller följande verksamhetsplan för 2024. Citat: "För 2024 föreslås fokus på utbildningsinsatser som understöder etablering av en ledningsplats i Värmdö kommun och grundläggande reservinfrastruktur på fastlandet samt upprättande av en plan för utbyggnad av reservinfrastrukturen till kommunens utpekade huvudöar för förmåge- och beredskapshöjande åtgärder på de tilltänkta trygghetspunkterna, inklusive en riskanalys med identifiering av önskvärd redundans vad gäller ledningsplats, infrastrukturelement och reservkraft."

3. Etablering av ledningsplats

Som en del av avtalet fick Sambandsgruppens medlemmar från 1 juli access till kommunens lokaler intill brandstationen i Mölnvik för att inrätta en sambandscentral. För att säkerställa kontinuerlig och uthållig förmåga att samverka och leda behövs ett antal resurser, personella och materiella samt metoder och rutiner. En delmängd i detta är ledningsplatsen, med fysiskt anpassade lokaler i lämplig skyddsnivå, uthålliga tekniska försörjningssystem med hög tillförlitlighet, robusta system för informationsdelning och en utbildad och övad organisation för drift och förvaltning.

4. Utbildningsinsatser

Sambandsgruppen största utmaning är att rekrytera och utbilda första linjens utryckare i olika befattningar. Det finns relativt gott om radiotelefoniooperatörer, men det är ont om TMS-operatörer och ännu mer ont om nätverksadministratörer som kan säkra IP-nätets funktion och

systemadministratörer som kan säkra funktionen hos egna servrar och tjänster.

Den utbildning som hunnits med under 2024 har varit begränsad till att ge alla inblandade möjlighet att delta i all planering och implementering dels av reservinfrastrukturen, dels beredskapsövningen 2024-09-29.

5. Reservinfrastruktur på fastlandet

Till reservinfrastruktur på fastlandet räknas dels förlängningen av AMPRNet kärnnät till Värmdö kommuns centralort och ut till en östlig punkt från vilken det är möjligt att nå huvudöarna, dels anslutning av de fyra trygghetspunkterna på fastlandet och en repeaterplats på Ingarö. Antennplatser anvisades och planeringen påbörjades parallellt med beslutsprocessen.

Upphandling av utrustning skedde under juni och installationerna rörande kärnnätets förlängning och anslutning av ledningsplatser och repeater skedde under sensommaren och hösten. De är i stort sett klara och bedöms i skrivande stund vara slutförda före årets slut. Anslutningar fyra trygghetsplatserna på fastlandet har rekognoserats. Tre av dem har konstaterats kunna anslutas med direktlänkar. Den på Ingarö kan komma att behöva ett högre beläget relä.

6. Reservinfrastruktur på huvudöarna

Planeringen för anslutning av de sex trygghetspunkterna på huvudöarna har huvudsakligen varit ett skrivbordsarbete. Undantaget är Runmarö, där ett besök ingick under [Beredskapsövning 2024-09-29](#). En utvärdering av denna rapporterades i [SSSA Styrelsemöte 2024-10-06](#).

Då konstaterades att trygghetspunkten ligger i en gryta så att ett relä behövs för en 5GHz AMPRNetanslutning och att också VHF/UHF-trafik kräver mer än markhöjd.

Trygghetspunkten på Sandhamn kräver också ett relä som eventuellt kan vara den plats där SSSA redan har en radio. Övriga fyra trygghetspunkter, Nämdö, Möja, Svartsö, Grinda, kräver ett besök och tester för att klargöra förutsättningarna. Möja ingår också i ett SOT-projekt (Service och Trygghetspunkt) som drivs av Länsstyrelsen, vilket förhoppningsvis öppnar upp fler möjligheter.

7. Riskanalys

Vad som allmänt kan sägas om riskanalysen är att det är önskvärt att få så mycket redundans som möjligt, på alla nivåer, för att i alla lägen kunna kommunicera mellan kommunens olika verksamhetsställen, med länsstyrelsen och möjligen också med grannkommunernas ledningsplatser.

Hur mycket redundans man kan uppnå beror väsentligen på vad personalen förmår och hur långt pengarna räcker. Redundans som har diskuterats är:

- Alternativa ledningsplatser

- På tjänstenivå kan man ha mer än en server av samma slag
- På nätnivå genom att bygga ringformade nät snarare än stjärn/trädformade, gärna i samverkan med grannkommunerna.

8. Arbetsordning

En diskussion om en arbetsordning för sambandsgruppen har påbörjats och kommer att intensifieras under 2025. Diskussionen har hittills varit fokuserad på vilka kanaler som ska användas för larm i ett läge där alla normala kanaler är otillgängliga.

Andra viktiga diskussionspunkter är

- Vilken beredskap sambandsgruppens medlemmar ska ha och vilka larmkanaler som ska passas kontinuerligt i olika lägen.
- Några scenarier som beskriver vad som ska hända när larmet gått.